

Tämä on rinnakkaistallenne.

Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat *saattavat poiketa* alkuperäisestä julkaisusta.

Julkaisun tekijä(t): Viinikka, Sinikka; Saarinen, Susanna

Julkaisun nimi: Study Group -tuutorointi pilotista vakiintuneeksi toiminnaksi Oulun ammattikorkeakoulussa

Julkaisuvuosi: 2023

Versio: Julkaistu versio

Lisenssi: CC BY-NC-ND 4.0

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

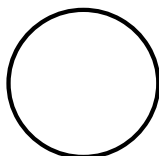
Viinikka, S. & Saarinen, S. (2023). Study Group -tuutorointi pilotista vakiintuneeksi toiminnaksi Oulun ammattikorkeakoulussa. Teoksessa Leea Naamanka, Mirjami Ritola ja Vilma Kallio (toim.), *Hyvinvointia korkeakouluopiskelijoille: ratkaisuja opiskelijahyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden vahvistamiseksi* (s. 82-89). Helsinki: Diakonia-ammattikorkeakoulu.

<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-493-427-5>

Sinikka Viinikka ja Susanna Saarinen

STUDY GROUP -TUUTOROINTI PILOTISTA VAKIINTUNEEKSI TOIMINNAKSI OULUN AMMATTI- KORKEAKOULUSSA

Ohjauksella hyvinvointia (OHJY) -hankkeessa kehitettiin ja pilotoitiin Oulun ammattikorkeakoulun Study Group -tuutorointia. Se auttaa opiskelijaa vertaistuen saamisessa ja tukee opettajatuutorin tutustumista opiskelijoihin. Menetelmästä on saatu positiivisia kokemuksia sekä opiskelijoilta että opettajatuutoreilta.

 Oulun ammattikorkeakoulussa kehitettiin osana OHJY-hanketta tuutorointia, jossa opettajatuutori tapaa opiskelijoita Study Group -ryhmittäin. Tavoitteena on, että opiskelijat saavat toisiltaan vertaistukea, minkä ansiosta heidän opintonsa etenevät säännönmukaisesti. (Viinikka ym., 2023, s. 4, 13.) Study Group -toiminnalla ja -tuutoroinnilla voidaan tukea opiskelijoiden ryhmäytymistä, hyvinvointia ja sitoutumista korkeakoulu yhteisöön.

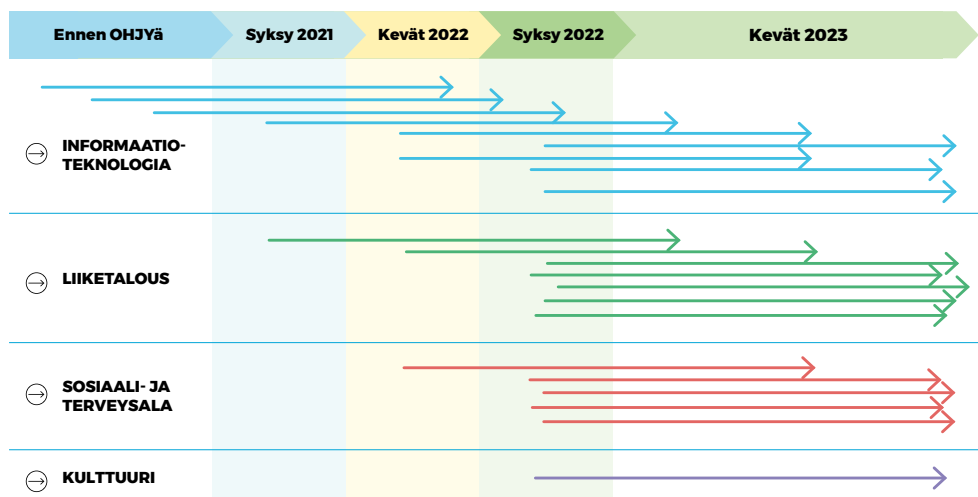
Study Group -tuutoroinnissa opettajatuutori tapaa opiskelijoita säännöllisesti. Oulun ammattikorkeakoulussa opettajatuutori on opiskelijan lähiohjaaja, jonka tehtävänä on opintojen etenemisen tukeminen ja seuranta sekä henkilökohtaisen opintosuunnitelman ohjaaminen ja hyväksyntä. Opettajatuutorilla on myös merkittävä rooli opiskelijoiden ryhmäyttämässä ja kiinnittämässä korkeakoulu yhteisöön. Perinteisesti ohjausmenetelminä ovat olleet ryhmäkohtainen ohjaus tuutoritunneilla ja henkilökohtainen ohjaus ohjauskeskusteluissa.

Opettajatuutorointia oli kehitetty Oulun ammattikorkeakoulussa Study Group -tuutoroinnin suuntaan jo ennen OHJY-hankkeen alkua. Liikkeelle lähdettiin keväällä 2019 tietojenkäsittelyn tutkinto-ohjelmassa verkossa opiskelevien ryhmien tuutoroinnissa. Jokaiselle opiskeluryhmälle nimettiin opettajatuutori, joka oli ryhmän lähiohjaaja. Positiivisten kokemusten rohkaisemina asiaa lähdettiin jatkokehittämään OHJY-hankkeessa. Hankkeen aikana koulutettiin opettajatuutoreita Study Group -tuutorointiin sekä kehitettiin materiaalia opetta-

jatuutoreiden ja opiskelijoiden käyttöön. Tavoitteena oli vakiinnuttaa Study Group -tuutorointi yhdeksi Oulun ammattikorkeakoulun tuutorointimenetelmistä.

Study Group -tuutoroinnin pilotit

OHJY-hankkeen alkaessa keväällä 2021 Study Group -tuutorointi esiteltiin Oulun ammattikorkeakoulun henkilöstölle koulutuksen kehittämispäivillä. Piilotiryhmiä haettiin sähköpostiviesteillä ja intranet ilmoituksilla. Study Group -tuutorointia pilotoitiin kolmen lukukauden ajan. Lukukausittain mukaan lähti kulloinkin opintonsa aloittaneiden opiskelijaryhmien opettajatuutoreita. Syksyn 2021 pilottiryhmät (2 opiskelijaryhmää, 129 opiskelijaa) olivat lähiopetuksessa olevia päiväryhmiä informaatioteknologiasta ja liiketaloudesta. Koronan takia osa opetuksesta ja tuutoroinnista toteutettiin verkossa. Syksystä 2021 lähtien kaikki tietojenkäsittelyn tutkinto-ohjelmassa aloittavat opiskelijaryhmät on tuutoroitu tällä menetelmällä. Kevään 2022 pilottiryhmät (4 opiskelijaryhmää, 269 opiskelijaa) olivat monimuotoryhmiä, ja osa niistä opiskeli kokonaan verkossa. Mukaan saatiin myös sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijaryhmä. Syksyllä 2022 kaikki viisi liiketalouden aloittavaa opiskelijaryhmää osallistuivat pilottiin ja mukaan saatiin myös ensimmäinen ryhmä tanssinopettajaksi opiskelevia. (Kuvio 1.)

Kuvio 1. Study Group -tuutoroinnin opiskelijaryhmät Oulun ammattikorkeakoulun piloteissa.

Pilottiryhmien kokemukset käsikirjaksi

Pilottiin osallistuneille opettajatuutoreille pidettiin ennen opiskelijoiden saapumista koulutuksia (Kuva 1), joissa käytiin läpi Study Group -toiminnan ja -tuu-

toroinnin periaatteet. Osallistujille jaettiin Study Group -tuutoroinnin käsikirjan betaversio sekä kalvosarja, jota opettajatuutorit voivat hyödyntää kertoessaan tuutoroinnin periaatteista opiskelijoille. Koulutustilaisuuksissa keskusteltiin paljon. Opettajatuutorit esittivät paljon kysymyksiä sekä kertoivat omia kokemuksiaan ja näkemyksiään tuutoroinnista.

Noin kuukausi opiskelijoiden opintojen ja Study Group -tuutorointien aloittamisen jälkeen opettajatuutoreille pidettiin Study Group -tuutoritapaaminen. Opettajatuutorit kertoivat, mitä opiskelijoiden kanssa oli tehty ja mikä tuutoroinnissa oli toiminut hyvin tai ollut haasteellista. Kaikki tuutorointiin liittyvät kehitysideat kirjattiin ylös, ja opettajatuutorit myös jakoivat ideoita keskenään.

Ensimmäisen lukukauden lopussa opettajatuutoreiden kanssa pidettiin vertaistapaamiset. Heiltä kerättiin palautetta, kokemuksia ja ideoita toiminnan kehittämiseksi. Palautteen perusteella Study Group -tuutoroinnin käsikirjaa päivitettiin. Kirjaan on koottu ohjeita, käytänteitä ja esimerkkejä Study Group -toiminnasta ja -tuutoroinnista ohjaushenkilöstön tueksi. Käsikirjan päivytyksessä huomioitiin myös opiskelijoilta kuullut kokemukset.

Kuva 1. Opettajatuutoreiden koulutus Study Group -tuutorointiin. Kuva: Sinikka Viinikka.

Pilotteihin osallistui lähes tuhat opiskelijaa

Study Group -tuutorointi herätti kiinnostusta koko ammattikorkeakoulussa. Pilotteihin osallistui yhdeksän eri tutkinto-ohjelmaa ja lähes tuhat ensimmäisen vuoden opiskelijaa (Taulukko 1). Koulutuksiin hakeutui niin ensimmäisen vuo-

den kuin jatkavien ryhmienkin opettajatuutoreita. Pilotit kestivät yhden lukukauden. Pilottien jälkeen ryhmien tuutorointi jatkui Study Group -tuutorointina, mutta OHJY-hanke ei ollut siinä enää mukana.

Taulukko 1. Tunnuslukuja Study Group -toiminnasta Oulun ammattikorkeakoulussa

	Syksy 21	Kevät 22	Syksy 22	Kevät 23	Yhteensä
Opiskelijoita piloteissa	129	269	600	-	998
Opettajatuutoreita piloteissa	2	6	17	-	25
Tutkinto-ohjelmia piloteissa	2	4	9	-	-
Koulutettuja opettajatuutoreita	8	13	22	13	56
Julkaistuja kirjoituksia	2	3	6	5	16

Study Group -tuutorointi ohjausmenetelmänä

Study Group -tuutoroinnissa opettajatuutori tapaa Study Group -ryhmät muutama kerran lukuvuodessa (Kuva 2). Tapaamisissa käsitellään opiskelijoiden esille nostamia asioita sekä opettajatuutorin valitsemia teemoja. Teemat voivat liittyä opiskelijoille ajankohtaisiin asioihin, opinnoissa havaittuihin haasteisiin tai ryhmätoimintaan ja -dynamiikkaan. Keskeistä on, että jokainen opiskelija saa äänensä kuuluviin. Study Group -tuutorointia voidaan toteuttaa sekä verkossa että kasvotusten. (Viinikka ym., 2023, s. 13–16.) Study Group -tuutoritapaamisissa opiskelijoilta kerätään palautetta opinnoista ja järjestelyistä.

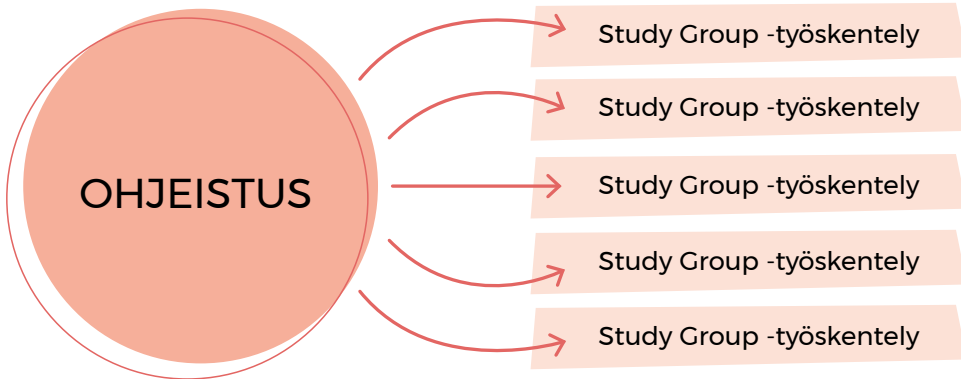

Kuva 2. Study Group -ryhmä harjoitustyötä tekemässä. Kuva: Sinikka Viinikka.

Opintojen alussa on tärkeää, että jokainen opiskelija löytää itselleen kavereita ja tuntee kuuluvansa johonkin ryhmään. Erkkilän ja Hämäläisen (2022, s. 38) tutkimuksen mukaan opiskelijoilla on haasteita ryhmäytymisessä omaan opiskelijaryhmäänsä ja he tarvitsevat työkaluja sosiaalisiin tilanteisiin. Ryhmäytymisen tukeminen on erityisen tärkeää opintojen alkuvaiheessa. Ryhmäytymisen haasteet liittyvät esimerkiksi tilanteisiin, joissa opiskeluryhmässä ilmenee ongelmia opintojen aikana.

Kun tapaamisiin saadaan luotua luottamuksellinen ilmapiiri, opiskelijat uskaltavat pyytää apua ja kertoa luottamuksellisiakin asioita tuutoritapaamisissa. Tämä lujittaa ryhmän yhteenkuuluvuuden tunnetta. Ryhmissä syntyy kuitenkin silloin tällöin myös ongelmatilanteita. Niitä on hyvä selvittää Study Group -tuutoritapaamisessa – kuten myös muiden opettajien kautta tulleita Study Group -ryhmää koskevia asioita.

Study Group -tuutoritapaaminen voi opintojen edetessä olla myös osa koko ryhmän tuutorituntia. Yhteisen osion jälkeen opiskelijat jakaantuvat Study Group -ryhmiin tekemään yhdessä heille annettua tehtävää (Kuvio 2). Tämä toimii etenkin verkossa opiskelevien ryhmien kanssa lukukausien alussa jonkinlaisena yhteisenä kokoontumisena, jossa löydetään taas oman Study Group -ryhmän opiskelijat opettajatuutorin johdolla.

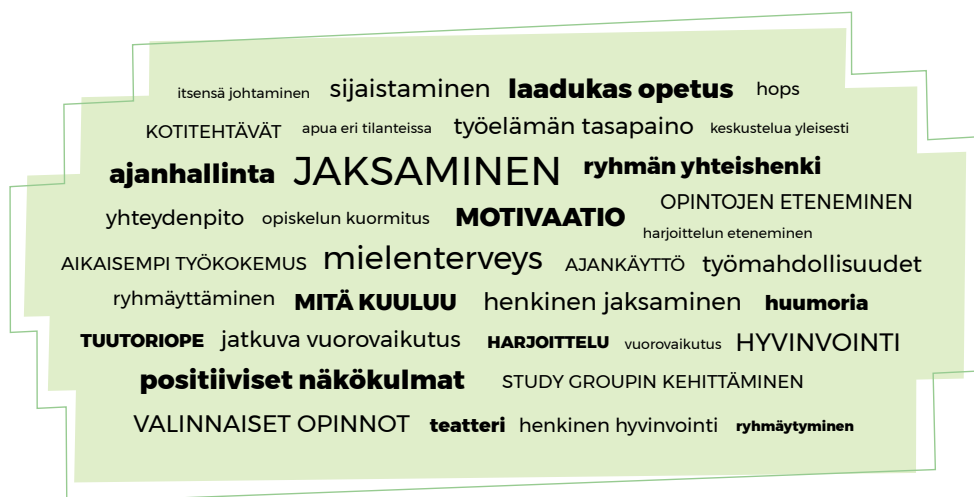
Kuvio 2. Study Group -työskentelyä tuutoritunnilla.

Study Group -tuutorointi on tarkoitettu etenkin opintojen alkuvaiheen tuutorointiin. Sitä voidaan kuitenkin hyödyntää myös jatkavien opiskelijoiden ohjauksessa henkilökohtaisen ohjauksen rinnalla. (Viinikka ym., 2023, s. 2, 23.) Kun Study Group -ryhmät muodostetaan heti opintojen alussa, kaikki opiskelijat ovat niiden muodostuksen suhteen samalla viivalla. Jos opiskelijat ovat jo ryhmäytyneet, se voidaan ottaa huomioon Study Group -ryhmiä muodostettaessa. Ryhmältä saatu tuki on tärkeintä juuri opintojen alkuvaiheessa, kun kaikki on uutta ja jokainen opiskelija kohtaa asioita, joihin kaipaa tukea toiselta opiskelijalta.

Opintojen edetessä Study Group -ryhmät voidaan pitää ennallaan. Tarpeellisia muutoksia voidaan kyllä tehdä, kuten liittää ryhmiin uusia opiskelijoita, poistaa niistä muualle siirtyneitä tai vaihtaa opiskelijoita ryhmästä toiseen heidän toiveidensa mukaan. Joskus opetussuunnitelmassa on esimerkiksi suuntautumisvaihtoehtoja ja opiskelijat valitsevat erilaisia polkuja. Tällöin Study Group -ryhmät voidaan tarvittaessa muodostaa uudelleen. Aina, kun ryhmässä tapahtuu muutoksia, on syytä kiinnittää huomiota ryhmäytymiseen.

Tiedon levittäminen Study Group -tuutoroinnista

OHJY-hankkeen edetessä Study Group -tuutoroinnin kokemuksista kirjoitettiin artikkeleita ja blogitekstejä, jotka julkaistiin Oamk Journalissa. Hankkeen tuloksista kirjoitettiin artikkeleita myös ammattilehtiin, esimerkiksi Opinto-ohjaajalehteen. Hanketyöntekijät olivat mukana useilla Oulun ammattikorkeakoulun opiskelijoille suunnatuilla hyvinvointimessuilla. Syksyn 2022 messuilla opiskelijoilta kerättiin tietoa heidän tuutorointia koskevista toiveistaan (Kuvio 3). Samalla kerrottiin OHJY-hankkeesta ja Study Group -tuutoroinnista.

Kuvio 3. Opiskelijoiden toiveita tuutoroinnissa käsiteltävistä asioista.

Study Group -tuutoroinnista oltiin Oulun ammattikorkeakoulussa erittäin kiinnostuneita. Pilotteihin osallistuneet opettajatuutorit levittivät siitä tietoa omissa tutkinto-ohjelmissaan ja aikoivat käyttää menetelmää itse vielä ensimmäisen lukukauden jälkeenkin. Koulutuksissa oli mukana myös toisen vuoden opiskelijaryhmien opettajatuutoreita. Näin Study Group -tuutorointi leviää myös jatkavien ryhmien tuutorointiin. Study Group -tuutoroinnin käsikirja ja muut siihen liittyvät materiaalit lisätään osaksi Oulun ammattikorkeakoulun ohjauksen materiaaleja.

Study Group -ryhmän yhteisöllisyys merkityksellistä

Study Group -tuutorointiin osallistuneilta opiskelijoilta pyydettiin palautetta toiminnasta (Kuvio 4). Etenkin verkossa opiskelevat pitivät Study Group -ryhmää tärkeänä. Se muodosti yhteisön, jossa oli helppo kysyä neuvoa ongelmatilanteissa. Ryhmätöiden tekeminen samojen opiskelijoiden kanssa helpotti ajanhallintaa, kun ei tarvinnut sovitella aikatauluja useiden ryhmien kanssa.

Kuvio 4. Opiskelijoiden vastauksia kysymykseen ”Millaista apua sait Study Group -ryhmältä?”.

Opettajatuutori tapaa opiskelijoita useammin ja tutustuu heihin nopeammin kuin perinteinen tuutori. Hän kuulee muilta Study Group -ryhmän jäseniltä, jos joku opiskelija ei osallistu toimintaan, ja voi näin ottaa yhteyttä tähän. Vaikka opettajatuutorilla ei olisikaan opetusta ryhmälle, hän kokee olonsa turvalliseksi, kun voi luottaa, että kaikki opiskelijat kuuluvat johonkin ryhmään ja saavat vertaistukea toisiltaan opintojensa etenemisen tueksi.

LÄHTEET

- Erkkilä, M., & Hämäläinen, I. (2022). *Korkeakouluopiskelijoiden tuen tarpeet ja korkeakoulujen rooli opiskelijavyönteinnin edistäjänä. ”Kahdenkeskisissä keskusteluissa hyväksyvällä läsnäololla on suuri merkitys, siinäkin voi välittyä viesti: nyt ei tarvitse suorittaa”* [Pro gradu -tutkimus, Tampereen yliopisto]. Trepo. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:tuni-202206075548>
- Viinikka, S., Saarinen, S., Rönkkö, S., & Korhonen, E. (2023). *Study Group -tuutorointi. Menetelmä opettajatuutorointiin korkeakoulussa*. Oulun ammattikorkeakoulu. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-597-236-1>